Riksdagens jord- och skogsbruksutskott
MmV@eduskunta.fi

Dnr SRR 12/2025 rd

UTLÅTANDE OM STATSRÅDETS LANDSBYGDSPOLITISKA REDOGÖRELSE

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. tackar för möjligheten att ge utlåtande om statsrådets landsbygdspolitiska redogörelse.

SLC välkomnar att landsbygdens roll synliggörs i en redogörelse till riksdagen, och att dokumentet omfattar ett brett spektrum av förändringsfaktorer och tväradministrativa mål. Redogörelsen utgör ett viktigt verktyg för att påverka politikutvecklingen både nationellt och inom EU.

Lantbruksföretagarna utgör en grundpelare för landsbygdens livskraft. Genom sitt arbete bidrar de inte bara med matproduktion och ett hållbart skogsbruk, utan även med sysselsättning, ekonomisk aktivitet, naturvård och en stark försörjningsberedskap. Det är på dessa företag som mycket av landsbygdens övriga samhällsstruktur vilar. Lantbruksföretagare är dessutom bundna till platsen – en gård eller en skog kan inte flyttas. För att deras verksamhet ska kunna fortsätta och utvecklas, krävs att det omgivande samhället fungerar –att det finns tillgång till basservice, utbildning, vård, infrastruktur och fungerande digitala och fysiska kommunikationer. Endast då kan landsbygden vara en attraktiv plats att bo och verka på, generation efter generation. Unga som vill ta över en gård eller en skogsbruksenhet blir allt färre och för att det ska finnas nya företagare som vågar satsa krävs förutom att det omgivande samhället fungerar, även långsiktiga och förutsägbara villkor med tillräckliga ekonomiska incitament. Ett livskraftigt lantbruk i hela landet är en förutsättning för både en levande landsbygd och ett tryggt Finland.

SLC vill betona vikten av att invånarna i de svenskspråkiga landsbygdsområdena även framöver garanteras tillgång till service på sitt modersmål. En stor del av landsbygden är svenskspråkig, och bevarandet av den finlandssvenska kulturen är en central del av en levande och mångfaldig landsbygd.

Landsbygden och speciellt lantbruket har en central roll i den gröna omställningen. Genom sitt arbete bidrar lantbruksproducenterna förutom produktion av mat och virke, till bevarandet av våra värdefulla kulturlandskap, lagring av kol i marken, produktion av förnybar energi så som biogas, cirkulation av näringsflöden och ökning av den biologiska mångfalden. Många lantbrukare vill mycket gärna göra mer och hitta nya lösningar gällande den gröna omställningen, men omställningen kräver att samhället delar på både ansvar och kostnader. Lantbruksföretagarna kan inte ensamma axla den ekonomiska och praktiska bördan för omställningen –

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

tvärtom krävs långsiktigt stöd, tydliga spelregler och riktade investeringar. Matproduktionen måste fortsatt vara kärnan, medan verksamheter som energi- och miljötjänster kan fungera som komplement och stärka landsbygdens livskraft.

Även skärgården är beroende av fungerande infrastruktur och service för att vara livskraftig året runt. Turism och fritidsboende är viktiga, men huvudfokus måste ligga på att de som bor och arbetar där året om. Det är av helt central betydelse att man kan få nödvändig service och att man kan driva sina företag hållbart. Betande djur i skärgården bidrar till att bevara värdefulla kulturlandskap, men logistiken gör djurhållningen mer kostsam och arbetskrävande än på fastlandet. Även andra produktionsinriktningar påverkas av högre kostnader till följd av längre transporter av både produktionsinsatser och slutprodukter, och de utmanande väderförhållandena i skärgården kan ytterligare försvåra verksamheten. Både för både miljön och landets försörjningsberedskap är det avgörande att en livskraftig livsmedelsproduktion finns kvar även i skärgården, och därför krävs tillräckliga resurser till dessa områden.

SLC anser att redogörelsen tar upp många av de mest väsentliga frågorna för att trygga landsbygdens framtid. Men utan tydliga och tillräckliga ekonomiska satsningar riskerar redogörelsen att stanna vid goda intentioner. Det aktuella förslaget till EU:s fleråriga budget (MFF) hotar att splittra den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP), samtidigt som det nationella ekonomiska läget har lett till åtstramningar på flera håll, vilket naturligtvis även påverkar landsbygdens livs- och attraktionskraft.

Redogörelsen lyfter med rätta upp betydelsen av att mångsidig landsbygdsutveckling bör vara en del av EU:s jordbrukspolitik även efter 2027, och att EU-finansiering fortsatt ska bidra till att utveckla landsbygdens ekonomi och samhällsstruktur. Detta är avgörande, men finansiering av landsbygdsfrågor bör även i allt högre grad komma från andra källor än endast jord- och skogsbruksministeriets budget, eftersom det är hela samhällets ansvar. Därmed förväntar sig SLC att genomförandeplanen, som utarbetas efter riksdagens behandling, blir ett konkret handlingsprogram där ord omvandlas till handling och resurser. Lantbruksföretagarna klarar sig inte ifall direkta inbesparingar riktas mot sektorn, de behöver tvärtom stabilitet, långsiktiga villkor och möjligheter att utveckla sin verksamhet. Lantbrukarna håller landsbygden vid liv och maten de producerar håller finländarna med mat och utgör en central del av Finlands försörjningsberedskap.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Thomas Blomqvist
verksamhetsledare

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0